

Könyáné Tömpe Livia

A válságkommunikáció feladatai

A követelménymodul megnevezése:

Ügyintézői feladatok a sajtókapcsolat, a rendezvényszervezés, a vállalati arculat-kialakítás és a reklámkampány-szervezés területén

A követelménymodul száma: 0063-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-004-50

MUNKKANYAG

A VÁLSÁGKOMMUNIKÁCIÓ CÉLJA, TARTALOM ÉS ESZKÖZRENDSZERE

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

A jól működő vállalkozások esetében is bekövetkezhetnek olyan események, amelyek az adott helyzetben a szokásostól eltérő problémákat vetnek fel, válsághelyzetet okozhatnak. Előállhatnak működési zavarok az emberi kapcsolatokban az érdekkülönbségek miatt, pl.: sztrájkolhatnak a dolgozók, elemi kár sújthatja a vállalatot pl.: tűz üt ki, vagy begyűrűzhetnek külső gazdasági hatások is pl.: elbocsátások a csökkenő megrendelések miatt, de akár természeti katasztrófa is okozhat egy vállalkozás életében krízishelyzetet.

Gyűjtsön még példákat válsághelyzetre! Az alábbi bekeretezett helyre írjon fel legalább öt tényezőt! Majd oktatójuk segítségével egészítsék ki a listát!

A válsághelyzet észlelésekor milyen kommunikációs feladatokat kell megoldani a vállalkozás vezetőinek, illetve az őt segítő munkatársaknak? Oktatójuk segítségével tartsanak ötletvihart, majd az Önök által összegyűjtött feladatokat rögzítse az alábbi bekeretezett helyre!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A válság az egyén, csoport vagy a társadalom életében jelentkező súlyos zavar, nehéz helyzet, amely lehet pozitív és negatív kimenetelű is.

A válsághelyzet olyan szituáció, amikor a katasztrófa bekövetkezteknek 50%-nál nagyobb a valószínűsége.

A krízis a válság döntő fordulata, amikor még a súlyos események elkerülhetők.

A válság súlyosságát a közvélemény informáltságának függvényében ítéli meg. Az információk hitelességét a hírforrás presztízse erősítheti vagy gyengítheti.

A *válságkommunikáció* a válságok megelőzésére, a bekövetkező negatív hatások mérséklésére, a normális működési állapot mielőbbi visszaállításának elősegítésére és az imázs védelmére irányul.

A válsághelyzetbe került vállalat abban érdekelt, hogy mielőbb korrekt, felelősségteljes információval lássa el a sajtót és saját közvéleménycsoportjait. Ez a feladat az imázsépítés szempontjából nélkülözhetetlen. Egyetlen vállalkozás sem teheti meg, hogy róla előnytelen kép alakuljon ki a közvélemény körében.

A válságkommunikáció célja, hogy csökkentse a válságról kialakult képzetek és a valós helyzet közötti különbséget.

A válságkommunikáció feladata¹

A válságkommunikáció alapvető feladata, hogy a működési zavar kommunikációs problémáit gyors, precíz és megbízható információáramlással megoldja.

Hatékony válságkommunikáció nélkül nem lehet eredményesen kezelni egy válságot, mert a közvéleményt csakis így lehet informálni az valóságról, és új, pozitív képet kialakítani a vállalkozásról.

A válságkommunikáció során a válságstáb a működési zavar leküzdéséért híreket, üzeneteket, információkat, vagyis „kommunikéket” továbbít a megfelelő csatornán keresztül a célközönségnek, amely megéri az abban foglaltakat, és – jó esetben a válságstáb céljainak megfelelően – cselekszik, gondolkodik.

A válságkommunikáció legfontosabb résztvevői a célközönség és a válságstáb.

¹ Barlai Róbert–Kóvágó György: Krízismenedzsment, kríziskommunikáció, Századvég Kiadó, Budapest, 2004 alapján

A **célközönség**, a közvélemény meghatározó része. A célközönség az a fél, amelyhez a válságstáb üzenete elérkezik és a kommunikátor befolyásolni akar. Minden válsághelyzetben kiemelt figyelmet kapnak a véleményformálók, illetve az újságírók. Ők értelmezik a kibocsátott üzenetet. Az eredményt a „véleménykövetőknek” továbbítják.

A válságstáb birtokában levő információ a válságkommunikációs eszközök segítségével jut el a célközönséghez. A továbbítás tartalmi részét az üzenet kialakítása, míg formai részét a kommunikációs csatornák szolgálják.

A válságstábot a vállalat vezetése jelöli ki. A válságstáb az a csoport, amely a működési zavarok kapcsán a helyzet megismerése után az üzeneteket küldi a célközönség felé.

A válságstáb tagjai lehetnek:

- tulajdonos, menedzsment tagja
- személyzeti vezető
- termelési vezető
- az adott terület szakértője
- pénzügyi vezető
- PR szakember
- biztonsági főnök
- egy koordinátor
- szükség külső szakértők pl: ügyvéd, pszichológus, statikus – legyen a mozgósítható szakemberekről egy használható, aktuális címlistánk
- egy dokumentátor (aki dokumentálja a válsághelyzetet, és ügyel arra, hogy minden dokumentum tárolva legyen és könnyű legyen megtalálni, ha szükséges)
- egy médiaszóvivő

A válságkommunikátornak, a médiaszóvivőnek – aki általában **egy** konkrét személy – egyszerre több szempontnak is meg kell felelnie, így például szakértelem, megbízhatóság, jó kommunikációs készség, kiváló diplomáciai érzék, rokonszenv.

Fel kell készíteni a dolgozókat, munkatársakat arra, hogy válság esetén csak az erre kijelölt személy adhat nyilatkozatot. Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy minden felmerülő kérdést a válságstábhoz / PR irodába kell továbbítani.

A válságstáb és a segítő ügyintézők a válságkommunikációs feladatokat illetve felkészülési munkájukat az alábbi tényezők figyelembe vételével végzik:

Helyzetelemzés:

- A várható veszélyek számbavétele, azok várható lefolyása, időintervalluma
- Külső – média, felettesek, részvényesek stb. – és belső kommunikációs tényezők feltárása – válságstáb, az információáramlás, technikai feltételek.
- Szóvivők kiválasztása, képzése: ők lehetnek az egyedüli kommunikátorok

- Pontos adatbázis kiépítése az együttműködőkről, végrehajtókról – elérhetőségeikkel együtt

Célközönség meghatározása:

A 20 % támogatókat és a 60 % semleges hozzáállású közönséget kell meggyőzni. Általában a közvélemény 20 %-a ellenséges a vállalkozással szemben. Őket „csak” figyelemmel kell kísérni, a meggyőzés nagyon nagy erőfeszítésbe kerülne.

A konkrét kommunikációs cél meghatározása:

A sikeres válságkommunikáció érdekében is alkalmazhatjuk például a személyes eladás során használt AIDA szabályt!

Az üzenet megtervezése:

A bekövetkezett válság esetén a válságkommunikációs üzenetek három kérdés megválaszolását követően fogalmazódnak meg: Mi történt? Mit mondjunk? Hogyan mondjuk?

1. „Mi történt?” – A válságstáb megtudja, hogy mi történt, tehát tisztázza a helyzetet. Itt lehet felmérni a válság súlyosságát, intenzitását és kiterjedését.

Hogy a kérdésre választ kapjunk célszerű megvizsgálni a válság jellemzőit, és típusait a válságkommunikáció szempontjából

1.1. A válság általános jellemzői:

- Az alapvető (kiváltó, indító) ok: az, az esemény (feltétel-változás), amelynek következményeként elindul a válsághoz vezető eseménysorozat, ill. tényezők kialakulása.
- A fenyegetettség megjelenése: a válsághelyzet bekövetkezésének lehetősége.
- Nem kontrollálható helyzetek kialakulása: a szervezet kézben tarthatóságának, ellenőrzött irányíthatóságának, a rendeltetésszerű működtetésének elvesztése. Utólag lehet beavatkozni.
- Koncentrált, azonnali beavatkozás (reagálás) szükségessége: ha ezek az elemek (vagy kettő) jelen vannak, akkor azonnali beavatkozásra van szüksége a szervezetnek.

1.2. A válságok kategorizálásai:

- Tervezési, beruházási, termelési, szolgáltatási, üzleti és szociálpolitikai válság
- Vállalatvezetési hibákból eredőek, rosszindulatból eredőek, konfrontációból eredőek, természeti, technológiai okból eredőek
- Kemény válság (általában visszavonhatatlan személyi, gazdasági, természeti, emberi cselekvésből következő történések, rövid idejűek) és puha válság (lassan, hosszabb időn keresztül alakul ki, nem tartalmaz visszavonhatatlan történést, a szervezet

működéséhez, környezetéhez jobban köthető, könnyebben meghatározható okokra vezethető vissza)

- Kontrollálhatóság és kezelhetőség alapján: könnyen vagy nehezen kezelhető

2. „Mit mondjunk?” – A válságstáb meghatározza, hogy mi az **üzenet tartalma**. Ekkor a stáb az elérni kívánt cél érdekében felhívást intéz a befogadóhoz, mely – aszerint, hogy miképp akar hatni a célközönségre – lehet racionális, morális, emocionális vagy kombinált.

A racionális mondandóval logikus összefüggésben mutatjuk be a megtörtént eseményeket és szólnak az elhárító tevékenységről is. A katasztrófától közvetlenül nem szenvedettekhez szól.

Morális alapokon nyugvó kommunikáció a célközönség humánúrára, erkölcsi meggyőződésére épít.

Az emocionális kommunikáció során a csapást szenvedett személyek érzelmeire összpontosíthatunk. A válságkommunikátor elsősorban a büntudatot, félelmet, szégyenérzetet, illetve a szeretetet, örömet, büszkeséget használja fel arra, hogy az érintett csoportot a tőlük megszokott magatartásra készítse.

Az üzenet egy lehetséges vázlata:

- Az esemény elismerése
- A katasztrófa és következményei helyének pontos körülhatárolása
- A csúcsesemény jellege, természete és azonnali hatása
- Milyen konkrét intézkedéseket tettek, illetve tesznek a helyzet javítására, mikorra várható a helyzet javítása, hogy irányítani tudják az eseményeket
- Történt-e halálozás, sérülés, az anyagi kár
- Sajnálát, részvényt nyilvánítás

Nem szabad tenni a médiával való kapcsolattartásban:

- Megkísérelni bárkit is hibáztatni
- Nagy érzelmeket kimutatni (pánikot okozhat)
- A becsült kár-és veszteségértéket kiadni, azok pontosságának beigazolódása nélkül
- Megkísérelni félrevezetni a médiát
- Személyekre vonatkozó információt adni (személyiségi jogok megsértése)
- Bárkivel kapcsolatban találgatni, nem igazolt információt kiadni

Néhány példa-mondat az eset tompítására!

- „Sajnáljuk a bekövetkezett szerencsétlenséget, a vállalat teljes mértékben együttműködik az illetékes hatóságokkal a baleset okainak kiderítésében”
- „A vállalat igazgatósága belső vizsgálatot rendelt el a bekövetkezett esemény okainak és a felelősöknek kiderítésére, és azonnali intézkedéseket léptetett életbe, hogy elejét vegye a hasonló történéseknek”

- „A piac egyik meghatározó szereplőjeként cégünk zavartalanul, a korábban megszokott színvonalon folytatja tovább működését ügyfeleink további megelégedésére”
- „A vállalat a legmagasabb minőségbiztosítási és -ellenőrzési módszerekkel rendelkezik”
- „Folyamatosan tájékoztatni fogjuk partnereinket, ügyfeleinket és a sajtó képviselőit bármilyen új fejleményről”

Az üzenetek meghatározása során

- Válasszunk ki maximum 2–3 kulcsüzenetet és ezeket minden fórumon következetesen kommunikáljuk!
- Az illetékes hatóságok (tűzoltóság, mentők, rendőrség, katasztrófavédelem stb.) saját hatáskörben szintén nyilatkozik. Rendszeresen egyeztessünk velük, és hangoljuk össze az információkat!
- Készítsünk időtervet, azaz határozzuk meg az egyes célcsoportok elérésének időzítését

Elsőként a munkatársakat kell tájékoztatni (vezetők, teljes munkatársi kör), mivel ők hiteles információforrásként jelennek meg környezetük felé. Részükre azt is külön meg kell mondani, hogy mit és milyen formában mondhatnak tovább.

A közvetlenül érintett többi célcsoportot szintén közvetlenül mi tájékoztassuk, lehetőség szerint elsőként. Így némileg csökkenthetjük az információtorzulás veszélyét.

Fontos, hogy minden célcsoportot rendszeresen tájékoztassuk a válság stádiumáról.

3. **„Hogyan mondjuk?”** – A válságstáb meghatározza az üzenet formáját, szerkezetét és mértékét. A csatorna a konkrét üzenettől függetlenül létező tájékoztatási lehetőség, illetve egy olyan eszköz, amit a válságstáb igénybe vehet, hogy továbbítsa az üzeneteit.

Megfelelő csatorna kiválasztása:

A közvélemény – amely több média szolgáltatásait is igénybe veszi –, 60 %-a tv-ből, 44 %-a nyomtatott sajtóból, 31 %-a rádiós műsorokból, 16 %-a egyéb úton is értesül a hírekről. Ehhez célszerű igazítani a kríziskommunikációba bevont média összetételét is.

A válságkommunikáció kommunikációs csatornái:

- közvetlen, kétirányú kommunikációs lehetőségek: lakossági fórumok, konferenciák, kiállítások, előadások szervezése
- a vállalkozás médiumokat vehet igénybe: nyomtatott vagy elektronikus sajtó, e-mail, honlap
- Egyéb vizuális, auditív és audiovizuális eszközök: plakát, szórólap, hangosbeszélő, rendezvény stb.

A válságkezelőknek figyelembe kell venni a csatorna kiválasztásánál, hogy az adott célközönség legszélesebb köréhez eljusson az információ.

Célcsoportok	Elérésük módja
Vezetői kör	Szóbeli tájékoztatás
Munkatársak teljes köre	Értekezlet, írásos kommuniké, belső szokásos hírcsatorna pl.: hírlevél
Ügyfelek, partnerek	Email, írásos kommuniké
Lakosság, közvélemény	Sajtó
Hatóságok, ágazati szervek, rendőrség, katasztrófavédelem, tűzoltóság, mentők stb.	Telefon, írásos értesítés - e-mailben rendszeres konzultáció

Az sem mellékes, hogy milyen **tömegkommunikációs funkciót** alkalmazunk, például:

- információk továbbítása: pl.: figyelmeztető vagy óvó funkció alkalmazása (közelgő hóvihár, megelőző oltások H1N1 ellen)
- értelmező funkció: az információk továbbításán alapszik, de véleményt mond, kommentálja az eseményeket az újságíró (hogyan lehetne védekezni a közelgő árvíz ellen)
- társadalmilag elismert értékek, szabályok és normák továbbítása, oly módon, hogy a média portrékat, interjúkat közöl neves emberekkel. Így megfigyelhetjük őket sajátos szerepeikben, megtudhatjuk, hogy milyen értéket képviseljük, vagy vessünk el.

A válságot követően demonstráljuk, hogy úrrá lettünk és túlléptünk a válságon. Tarthatunk pl.: nyílt napot. (pl. egy környezetszennyeződést is okozó baleset kapcsán)

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Gyűjtsön olyan vállalkozást, vagy közintézményt, ahol dolgoznak szóvivők! Az alábbi bekeretezett helyre írja a megoldását! Információforrásként használja az internetet! Írja fel a szóvivő nevét is, ha az ismert! Az eredményeket oktatója segítségével ellenőrizték, ha szükséges egészítse ki saját felsorolását!

Írjon példát napjainkban bekövetkező válsághelyzetre, amely egy vállalkozást illetve közintézményt, szervezetet érint! Az alábbi bekeretezett helyre írja le a megoldását!

Segítse iskolájában folyó kommunikációs munkát! Gyűjtse össze, hogy egy krízis szituáció esetén kivel kell kapcsolatba lépnie a vezetésnek! Készítsen adatbázist a pontos elérhetőségekkel együtt! Szerkesszen számítógépen táblázatot, majd oktatója által megadott formában mentse le! Az elkészült munkák megvitatása alapján oktatója útmutatása alapján készítse el a végleges megoldást!

Válasszon 2 olyan kulcsüzenetet, amelyet iskolájáról minden körülmények között közölne! A megoldását írja az alábbi bekeretezett helyre!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat: Határozza meg az alábbi fogalmakat!

A válság: .....

A krízis: .....

A válságkommunikáció: .....

2. feladat: Milyen kérdésekre kell válaszolni a válságkommunikáció körvonalazódása során?

---

3. feladat: Aláhúzással jelölje, hogy az alábbiak közül mit ne tartalmazzon a válságkommunikáció üzenete?

- Az esemény elismerése
- A kár értékét előre megbecsülni
- Az esemény részbeni elismerését
- A katasztrófa és következményei helyének pontos körülhatárolása
- A csúcsesemény jellege, természete és azonnali hatása
- Az esemény nagyon részletes körülírása, megjelölve a felelősöket is
- Milyen konkrét intézkedéseket tettek, illetve tesznek a helyzet javítására, mikorra várható a helyzet javítása, hogy irányítani tudják az eseményeket
- Történt-e halálozás, sérülés, az anyagi kár
- Sajnálát, részvétnyilvánítás

MEGOLDÁSOK

Esetfelvetés–munkahelyzet

Gyűjtsön még példákat válsághelyzetre! Az alábbi bekeretezett helyre írjon fel legalább öt tényezőt! Majd oktatójuk segítségével egészítsék ki a listát!

Megoldások lehetnek pl.: járvány tör ki, baleset következik be, súlyos természeti katasztrófa következtében működési zavar állhat be, emberi mulasztás miatt bekövetkező személyi sérülés, tágabb környezetet érintő működési zavar, a tulajdonost/meghatározó vezetőt váratlan tragikus baleset éri, tartósan veszteséges működés, likviditási problémák, vevők nem tudnak fizetni, a vállalkozás is eladósodik, hitelképességünk és a cég jó hírneve meginog, a vállalkozás terméke/szolgáltatása meghibásodik veszélyessé válik (környezetszennyező, egészségkárosító), a beszállítók elmaradásai miatt nem tud a vállalkozás sem szállítani, a kulcsemberek elhagyják a szervezetet, ellenséges felvásárlás fenyegeti a vállalkozást, a sajtóban rosszindulatú híresztelések röppennek fel, a rossz belső hangulat veszélyezteti a jóhírünket stb.

Segítse iskolájában folyó kommunikációs munkát! Gyűjtse össze, hogy egy krízis szituáció esetén kivel kell kapcsolatba lépnie a vezetésnek! Készítsen adatbázist a pontos elérhetőségekkel együtt!

Megoldás a teljesség igénye nélkül!

Együttműködő szervezet	Kapcsolattartó	Elérhetőség	Megjegyzés
Belső együttműködők			
Iskolavezetés			
Szakszervezet			
Munkaközösség-vezetők			
Szülői szervezet/iskolaszék vezetője			
Ifjúságvédelmi felelős			
Külső együttműködők			

Fenntartó képviselője			
Fenntartó szakmai képviselője			
Fenntartó gazdasági képviselője			
Családsegítő központok			
Rendőrség			
Mentők			
Tűzoltóság			
Katasztrófavédelem			
Helyi sajtó képviselői			
Kamara			
Munkáltatók			
Stb.			

Válasszon 2 olyan kulcsüzenetet, amelyet iskolájáról minden körülmények között közölne!

Például:

A legkiemelkedőbb felvételi arányszám ...

A biztonsági feltételek kiépítésére nagy hangsúlyt fektetünk .....

Önellenőrzési feladatok:

1. feladat: Határozza meg az alábbi fogalmakat!

A válság az egyén, csoport vagy a társadalom életében jelentkező súlyos zavar, nehéz helyzet, amely lehet pozitív és negatív kimenetelű is.

A krízis a válság döntő fordulata, amikor még a súlyos események elkerülhetők.

A válságkommunikáció a válságok megelőzésére, a bekövetkező negatív hatások mérséklésére, a normális működési állapot mielőbbi visszaállításának elősegítésére és az imázs védelmére irányul

2. feladat: Milyen kérdésekre kell válaszolni a válságkommunikáció körvonalazódása során?

Mi történt?

Mit mondjunk?

Hogyan mondjuk?

3. feladat: Aláhúzással jelölje, hogy az alábbiak közül mit ne tartalmazzon a válságkommunikáció üzenete?

Az esemény elismerése

A kár értékét előre megbecsülni

Az esemény részbeni elismerését

A katasztrófa és következményei helyének pontos körülhatárolása

A csúcsesemény jellege, természete és azonnali hatása

Az esemény nagyon részletes körülírása, megjelölve a felelősöket is

Milyen konkrét intézkedéseket tettek, illetve tesznek a helyzet javítására, mikorra várható a helyzet javítása, hogy irányítani tudják az eseményeket

Történt-e halálozás, sérülés, az anyagi kár

Sajnálát, részvétnyilvánítás

A VÁLSÁGKOMMUNIKÁCIÓ GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK NÉHÁNY KÉRDÉSE

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

A válsághelyzet bekövetkeztekor élni kell azzal a lehetőséggel, hogy a válság célközönségét tájékoztassuk a bekövetkezett eseményekről. A kommunikációval foglalkozó ügyintézőnek feladata többek között, hogy segítse lebonyolítani, dokumentálni és értékelni ezt a munkafolyamatot.

Keressen a sajtóban kríziskommunikációval kapcsolatos interjút/sajtóközleményt! Gyűjtse össze azokat, majd egy külön mappában archiválja azokat! Az alábbi kérdések alapján elemezzen egyet közülük!

Célközönség: .....

Volt-e sajtószóvivő: .....

Az esemény leírása: .....

Milyen konkrét intézkedéseket tettek: .....

Mikorra várható a helyzet javulása: .....

Történt-e személyi vagy anyagi kár: .....

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Közlemények elkészítése

A meghatározott üzenetek alapján el kell készítenünk a célközönséget tájékoztató közleményeket. Így a

- munkatársak számára
- külső piaci környezet felé
- sajtó részére.

Nézzünk egy-egy mintát!Munkatársak számára*Kedves Kollégáim!**Az elmúlt éjszaka vállalkozásunk külső telephelyén tűz ütött ki és robbanás következett be. A baleset során munkatársunk ..... (név), valamint az egyik szomszédos ház lakója is megsérült.**Jelenleg kórház intenzív osztályán ápolják őket. Állapotuk súlyos, de nem életveszélyes.**Mint ismeretes, ebben a raktárban tároljuk a gyártáshoz szükséges veszélyes anyagokat. Elképzelhető, hogy ezek a biztonságos, zárt rendszerből kikerülve környezeti károkat is okozhatnak. Ennek hatását, valamint a baleset bekövetkezésének okait a tűzoltósággal és a katasztrófavédelem munkatársaival közösen vizsgáljuk.**A tragédia ellenére termelésünk a többi telephelyen és napi működésünk változatlanul folytatódik. Cégünk a piac egyik meghatározó vállalkozása, amely jelentős mértékben Önök magas színvonalú munkájának és teljesítményeteknek köszönhető.**Kérek mindenkit, hogy továbbra is a tőle megszokott színvonalon és elkötelezettséggel dolgozzon!**A balesettel kapcsolatosan folyamatosan tájékoztatjuk ügyfeleinket, partnereinket és a sajtó képviselőit.**A sajtóval kizárólagosan ..... PR igazgató tartja a kapcsolatot. Kérem, segítsétek a kollégát munkájában, és tájékoztassátok bármilyen hozzátok beérkező kérdésről vagy érdeklődésről.**Együttműködő segítségeket ezúton is köszönöm!**..... igazgató*Ügyfelek, partnerek részére*Tisztelt ..... Úrhölgy/Úr!**A közöttünk fennálló jó üzleti kapcsolat miatt fontosnak tartjuk személyesen is tájékoztatni Önt, a vállalatunkat ért eseményekről.*

Az elmúlt éjszaka cégünk egyik telephelyén tűz ütött ki és robbanás is bekövetkezett. A baleset során elképzelhető, hogy ennek hatására megsérült a biztonsági rendszerünk, így elképzelhető, hogy a környezetre is káros vegyszer szabadult ki. Ennek mértékét, környezeti hatását, valamint a baleset bekövetkezésének okait a tűzoltósággal és a katasztrófavédelem munkatársaival közösen vizsgáljuk.

Termelésünk a sajnálatos esemény ellenére is változatlanul folyik. Az Önökkel fennálló szerződéses kötelezettségeinknek maradéktalanul, a korábban megszokott színvonalon, és módon továbbra is változatlanul eleget tudunk tenni.

További sikeres együttműködés reményében, üdvözlettel:

..... igazgató és ..... kereskedelmi igazgató

A sajtóinterjú/sajtóközlemény tartalma

Ezúton tájékoztatjuk a sajtó tisztelt képviselőit, hogy a ... .. vállalat ..... úti telephelyén a kora hajnali órákban tűz ütött ki és robbanás is bekövetkezett. A baleset során elképzelhető, hogy a környezetre is káros vegyszer szabadult ki. Az anyag tárolására szolgáló biztonságos, zárt rendszer ugyanis a tűz és robbanás hatására megsérült. Ennek mértékét, környezeti hatását, valamint a katasztrófa bekövetkezésének okait a tűzoltósággal és a katasztrófavédelem munkatársaival közösen vizsgáljuk. A baleset során személyi sérülés is történt, a vállalat munkatársát és az egyik közeli ház lakóját kórházban ápolják.

A baleset ellenére a vállalat termelése a többi telephelyen változatlanul folytatódik.

A balesettel kapcsolatos fejleményekről folyamatosan tájékoztatjuk a sajtó képviselőit.

Az interjú adása során mindenben követni kell a sajtókapcsolatok gyakorlatát!

További néhány „jó tanács”, amelyet az ügyintéző kollégának is ismernie kell:

- Az interjú helyszíne általában az esemény helye, de a háttér mindenképpen legyen látványos, látszódjék a megoldás lehetősége. Amennyiben ez nem lehetséges, akkor a legjobb megoldás, ha a stúdióba megy be az interjú alanya, azzal a tudattal, hogy ő a házigazda.
- Optimista, pozitív kicsengésű legyen a mondandó!
- Az interjút mindig a vállalkozás számára megfelelő módon kell irányítani!
- A riporter téves nézeteit, pontatlan kérdéseit udvariasan kell helyreigazítani! Ügyelve arra, hogy a riporter véleményvezér!
- A hivatalos interjú után is célszerű a riporterrel beszélgetni, az utolsó benyomás fontossága miatt.

A válságkommunikáció dokumentálása:

Ezt a munkát több ember is végzi, végezheti. Lényege, hogy az eseményeket pontosan, hitelesen lehessen nyomon követni.

A válságstáb az alábbiakat dokumentálja:

- mikor, hol, mi történt
- kiket, mely szervezetet értesítettek
- milyen megelőző intézkedéseket tettek
- milyen külső és belső szervezetet vontak be a válság megoldásába, kiket értesítettek
- milyen technikai megoldásokat alkalmaztak a válság megoldására és ennek milyen hatása volt

A szóvivőnek az alábbiakat célszerű leírnia:

- mikor, hol, mi történt
- a célközönség és a kommunikációs cél meghatározása
- az első nyilatkozat pontosított, elfogadott tartalma
- ki, mikor és hol nyilatkozott
- a későbbi üzenetek tartalma
- a sajtó miről kért és kapott információt
- ki és mikor milyen intézkedéseket ígért
- mi jelent meg a médiumokban, szükség volt-e helyesbítésre
- mikor és milyen tartalommal értesítették az együttműködő szervezeteket
- milyen kulcskérdések jelentkeztek

A válsághelyzet utáni értékelés fontossága:

Hogyan győződhetünk meg arról, hogy tanultunk a válsághelyzetből, hogy hasonló dolgokat képesek leszünk esetleg megelőzni; vagy ha mégsem, akkor még jobban és hatékonyabban tudjuk őket kezelni? Erre a kérdésre egyszerű a válasz: amikor vége a válsághelyzetnek, akkor értékelnünk kell mindent, amit a válsághelyzet megoldása érdekében tettünk. Itt egy rövid, de hasznos lista, amely segítségünkre lehet az értékelésben:

- Mit érzünk, hogyan kezeltük a válsághelyzetet (nagyon jól, jól, meglehetősen jól, nem túl jól)?
- Válságstábunk tagjai sikeresen tudtak együttműködni?
- A válságstáb jól kezelte a külső és belső kapcsolatokat és a külső szakértőket?
- A stáb jól kezelte a médiakapcsolatokat?
- Teljes-e a válsághelyzet dokumentációja?
- Volt olyan pillanat, amikor úgy tűnt, hogy a válsághelyzet jobbra vagy rosszabbra fordult? Volt-e olyan terület a válsághelyzet kezelésében, amely javításra szorult? Hogyan tudnánk a jövőben beépíteni a tanulságokat válságkezelési stratégiánkba?
- Kézben tartottuk-e a kommunikációs irányítást?
- Átmentek-e az üzeneteink?
- Volt-e váratlan fejlemény, amit nem tudtunk kezelni?
- Milyen visszajelzéseket kaptunk?

- A tapasztalatok alapján milyen módosításokra lesz szükség egy újabb válsághelyzet bekövetkezésekor?

Tegyünk pontot a válsághelyzet végére! El kell dönteni, hogy a válsághelyzetnek mikor van vége és milyen utólagos lépéseket kell még tennünk. A válsághelyzet végén célszerű egy értékelő megbeszélést tartani.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Készítsen elő egy sajtóközleményt a következő eset kapcsán! Váratlan szoftverprobléma hívásfogadási gondokat okozott a Telekom mobilhálózatában. Megoldását írja az alábbi bekeretezett helyre! Osztálykeretben oktatója segítségével véglegesítsék a helyesnek ítélt megoldást!

Nézzenek meg közösen egy friss krízis hírrel kapcsolatos sajtószóvivői tájékoztatást! Az alábbi bekeretezett helyre írja le értékelését a következők figyelembe vételével:

Hol, mikor, milyen esemény történt _____

_____

Mi volt az üzenet:

Volt-e olyan riporter által feltett kérdés, amelyet helyesbíteni kellett: _____

_____

Egyéb észrevétel, megjegyzés: _____

_____

MUNKANYAG

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat: Adjon tanácsot a szóvivő munkatársának, hogy mire figyeljen a krízishelyzettel kapcsolatos interjú során! Megoldását írja az alábbi bekeretezett helyre!

---

2. feladat: Önt bízzák meg azzal, hogy folyamatosan kísérje figyelemmel a válságkommunikáció dokumentálását. Készítsen ellenőrzési listát a válságstáb dokumentációjára vonatkozóan! Megoldását írja az alábbi bekeretezett helyre!

MEGOLDÁSOK

Tanulásmegoldás:

Készítsen elő egy sajtóközleményt a következő eset kapcsán! Váratlan szoftverprobléma hívásfogadási gondokat okoz a Telekom mobilhálózatában. Megoldását írja az alábbi bekeretezett helyre!

A mai napon délelőtt a Magyar Telekom mobil-előfizetéssel rendelkező ügyfelei jelentős részének hálózaton belüli hívásai sikertelenek voltak, az előfizetők azt tapasztalták, hogy a hívott fél nem elérhető, ki van kapcsolva vagy a hangposta jelentkezik.

Az elsősorban a hálózaton belüli hívásindításokat érintő, és a jelzett időtartamban fennálló zavart egy éjszakai, előre tervezett munka során keletkezett váratlan szoftverprobléma okozta. Ennek észlelését követően a rendszerszállítóval közösen még éjjel azonnal megkezdődött a hibaelhárítás, amelynek eredményeként a szolgáltatás fokozatosan áll helyre.

A Magyar Telekom ezúton is köszöni ügyfelei megértését és türelmét. A probléma elhárításával kapcsolatban a szolgáltató természetesen további tájékoztatással szolgál majd.

Forrás: http://www.t-mobile.hu/t-mobile/sajtokapcsolatok/sajtokozlemenyek/2009/sajtokozlemeny_20091204.xml

Önellenző feladatok:

1. feladat: Adjon tanácsot a szóvivő munkatársának, hogy mire figyeljen a krízishelyzettel kapcsolatos interjú során!

- Az interjú helyszíne általában az esemény helye, de a háttér mindenképpen legyen látványos, látszódjék a megoldás lehetősége. Amennyiben ez nem lehetséges, akkor a legjobb megoldás, ha a stúdióba megy be az interjú alanya, azzal a tudattal, hogy ő a házigazda.
- Optimista, pozitív kicsengésű legyen a mondandó!
- Az interjút mindig a vállalkozás számára megfelelő módon kell irányítani!
- A riporter téves nézeteit, pontatlan kérdéseit udvariasan kell helyreigazítani! Ügyelve arra, hogy a riporter véleményvezér!
- A hivatalos interjú után is célszerű a riporterrel beszélgetni, az utolsó benyomás fontossága miatt.

2. feladat: Önt bízzák meg azzal, hogy folyamatosan kísérje figyelemmel a válságkommunikáció dokumentálását. Készítsen ellenőrzési listát a válságstáb dokumentációjára vonatkozóan! Megoldását írja az alábbi bekeretezett helyre!

1. mikor, hol, mi történt
2. kiket, mely szerveket értesítettek
3. milyen megelőző intézkedéseket tettek
4. milyen külső és belső szerveket vontak be a válság megoldásába, kiket értesítettek
5. milyen technikai megoldásokat alkalmaztak a válság megoldására és ennek milyen hatása volt

MUNKANYELVI

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Barlai Róbert–Kővágó György: Krízismenedzsment, kríziskommunikáció, Századvég Kiadó, Budapest, 2004

Szeles Péter: Public relations a gyakorlatban Geomédia Szakkönyvek, Budapest, 1999.

Fazekas Ildikó – Harsányi Dávid: Marketing–kommunikáció Szókratész Külgazdasági Akadémia Budapest, 2004.

Nyárádi Gáborné – Szeles Péter: Public Relations I. Perfekt

AJÁNLOTT IRODALOM

Sándor Imre: A marketing–kommunikáció kézikönyve, Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest 2000.

A(z) 0063–06 modul 004–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 342 01 0000 00 00	Marketing- és reklámüggyintéző
52 342 02 0000 00 00	PR ügyintéző

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

14 óra

MUNKANYELV

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató